

Joan Clavera CATEDRÀTIC D'ECONOMIA APLICADA DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

«Si hi ha opacitat, mai hi haurà convenis de doble imposició»

IAGO ANDREU
ANDORRA LA VELLA

–Ha començat la seva intervenció al seminari parlant de la crisi...

–Perquè arran de la crisi, les potències emergents s'han adonat que l'autonomia que havia agafat el sector financer ha portat que el mercat financer no sigui autoregular. A l'hora de la veritat, ens hem adonat que la poca transparència financera ha provocat una bola de neu. Com a conseqüència de tot plegat, Europa i els Estats Units s'han posat d'acord per posar al dia una regulació en què el principal és la bona gestió del risc, d'una banda, i la transparència, de l'altra. La transparència significa que els actius de la banca han de poder ser controlats. Si no el regulem adequadament, el sistema financer s'enfonsarà.

–¿Què comporta per a Andorra aquest nou panorama?

–Durant massa temps Andorra ha treballat amb un sistema financer la transparència del qual és més que dubtosa i les autoritats andorranes han fet una mala interpretació de la transparència que es demanava. Quan ens queixem que el sistema financer d'Andorra no és prou transparent, no ens queixem que Andorra no coopera amb la lluita contra la delinqüència orga-

nitzada, el terrorisme o el tràfic de drogues. Això ningú ho pensa. On falta transparència és en allò referent a l'evasió fiscal. Andorra es nega a cooperar amb les autoritats financeres, no per perseguir criminals, sinó per perseguir els evasors fiscals. Sembla que les autoritats andorranes considerin que l'evasió fiscal no és cap delictes social, i ho és.

–Si s'adapta el secret bancari tal com vostè proposa, ¿quin futur té el sistema financer andorrà?

–No hem d'oblidar que en la situació actual, molta gent que vol portar els seus diners a Andorra per desenvolupar activitats econòmiques duradores i que aporten llocs de treball no ho fan perquè les autoritats fiscals del seu país podrien considerar que la seva inversió és una evasió fiscal encoberta. Per tant, el secret bancari genera uns dipòsits i permet que una sèrie de gent pugui viure d'un sistema bancari clarament sobredimensionat, però també allunya inversors que apostarien per la modernització del turisme i els serveis o la implantació de noves activitats. És a dir, pel que fa al secret bancari, no tot són beneficis, ni tan sols ara.

¿Com convèncer internament de la necessitat d'aquest canvi?

–Andorra ha canviat molt la seva mentalitat pel que fa al sistema im-

► EL MALENTÈS

«La poca transparència fiscal d'Andorra no es refereix a activitats criminals, sinó a l'evasió d'impostos»

► LA GARANTIA

«Amb l'acord d'associació, si es produís un ensurt financer, Europa ajudaria Andorra»

positiu i ara gairebé tothom accepta que hi ha d'haver un impost directe, ni que sigui amb un tipus baix. Les autoritats andorranes no poden posar en marxa un sistema fiscal homologable als europeus, per una banda, i, de l'altra, defensar l'opacitat fiscal. A Andorra no li agradarà gens que el seu sistema fiscal sigui foradat per l'evasió i no es pot tenir una doble moral. Per tant, el sistema bancari s'ha d'adequar, i ja sabem que això no es pot fer d'un dia per l'altre, però sí en un període de temps de cinc, sis o set anys. Ens

hauríem de preguntar perquè una determinada banca va marxar d'Andorra i segurament va marxar perquè no veia clar que a principi del segle XXI hi hagués un sistema de secret bancari tan arcaic com l'actual.

–¿La reforma implica un ajustament del sistema bancari?

–El sistema bancari s'haurà de concentrar més. Ja va començar aquest procés, però les converses entre dos dels grans bancs van anar malament. El nombre d'assalariats del sector bancari hauran de disminuir probablement, però les oportunitats que s'obren amb el desmantellament de l'opacitat i l'entrada de capital neta i responsable, ho pot compensar amb escreix. Andorra necessita l'estalvi estranger, però els evasors fiscals de França o Espanya no crec que contribueixin gens ni mica al desenvolupament d'activitats productives a Andorra.

–¿Quins seran els avantatges d'aquesta cooperació?

–Andorra forma part de la unió duanera de la Comunitat Europea, excepte pel que fa als productes agrícoles, però si s'entrés pel camí de la cooperació, la frontera com a tal desapareixeria. Les contrapartides serien molt importants i es podrien negociar els famosos convenis de doble imposició. Mentre hi hagi opacitat fiscal, mai hi haurà convenis de doble imposició. Perquè aquests convenis siguin possibles, cal un sistema homologable i intercanvi administratiu d'informació fiscal.

–L'acord d'associació amb la UE, ¿quins avantatges econòmics té?

–Apropar-se més a la UE és inevita-

ble per moltes raons: primer perquè ja es forma part de la unió duanera, segon perquè Andorra està envoltada literalment per països de la UE, tercer perquè els principals clients són de la UE i perquè, encara que Andorra mai arribi a ser un membre de la UE, la cooperació serà beneficiosa. Imaginem que hi hagués un ensurt amb el sistema financer. Andorra té l'euro, però no forma part de la unió monetària europea ni del Banc Central Europeu i, per tant, es trobaria amb el fet que no té un banc central que pugui respondre d'una fallida, perquè ni l'INAF ni el Govern poden afrontar una manca de liquiditat important i sobtada. Andorra té un sistema financer molt desemparat. Els països europeus que han tingut ensurts financers s'han vist protegits pel seu govern i pel BCE. Amb l'acord d'associació, si es produïssin ensurts de qualsevol tipus a l'economia, es tindria la garantia que Europa ajudaria Andorra. Estar financera-ment aïllat té un enorme risc: és molt difícil demanar ajuda a qui estàs estafant.

–¿Per què no entrar directament a la UE com a Estat membre?

–Per una raó gairebé física: si un Estat entra a la UE, té dret a estar al consell, a la comissió, al Parlament, i ningú s'imagina que un estat de 80.000 habitants i amb poc més de 30.000 nacionals pugui estar representat igual que un altre Estat. Mentre no es reformi la UE, és pràcticament impossible que la resta d'estats, encara que Andorra ho volgués, donessin el sí a aquesta nova incorporació. ≡